

Kwalificatiedossier mbo

Apothekersassistent

Crebonr. 23450

Kwalificaties

» **Apothekersassistent (Crebonr. 27141)**

Versie

Gewijzigd 2026

Geldig vanaf

01-08-2026

Opleidingsdomein

Zorg en welzijn (Crebonr. 79140)

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 18-09-2025

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Overzicht van het kwalificatiedossier	5
Basisdeel	6
1. Beroepsspecifieke onderdelen	6
B1-K1: Biedt farmaceutische patiëntenzorg	6
B1-K1-W1: Neemt de zorg-/adviesvraag in behandeling (zorgverlener, organisator, communicator)	8
B1-K1-W2: Voert medicatiebewaking uit (zorgverlener, communicator)	8
B1-K1-W3: Verstrekt (zelfzorg)medicijnen en/of hulpmiddelen (zorgverlener, communicator)	9
B1-K1-W4: Geeft informatie en advies over medicijngebruik, gezondheid en leefstijl (gezondheidsbevorderaar, communicator)	9
B1-K2: Voert logistieke taken uit in de apotheek	11
B1-K2-W1: Maakt medicijnen klaar voor gebruik en/of aflevering (zorgverlener, organisator)	11
B1-K2-W2: Houdt de voorraad bij (organisator)	12
B1-K3: Werkt mee aan kwaliteit en deskundigheid	13
B1-K3-W1: Draagt bij aan sociaal veilige werkomgeving (reflectieve professional, samenwerkingspartner)	13
B1-K3-W2: Evalueert de werkzaamheden en ontwikkelt zichzelf als professional (professional en kwaliteitsbevorderaar, samenwerkingspartner)	14
B1-K3-W3: Stemt de farmaceutische zorgverlening af (organisator, samenwerkingspartner)	14
2. Generieke onderdelen	16
Profieldeel	17
P1: Apothekersassistent	17

Leeswijzer

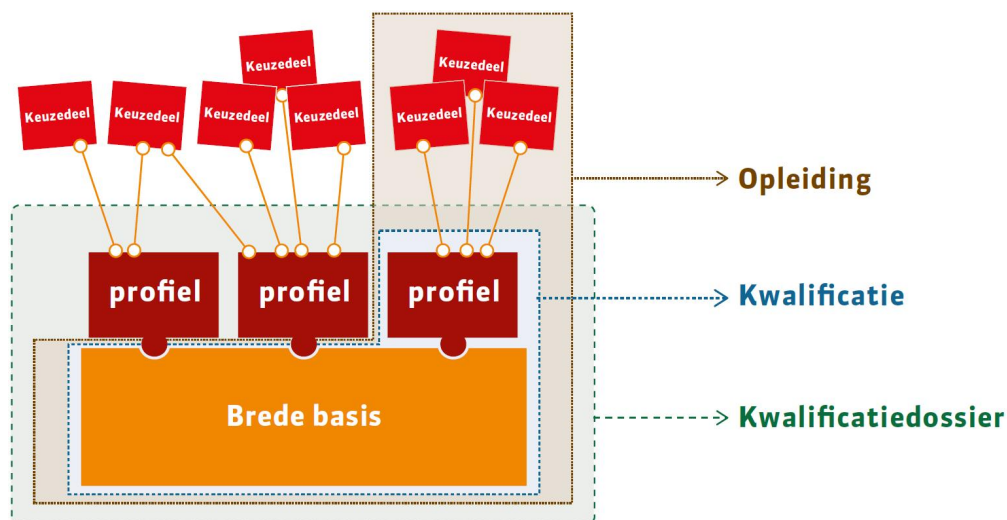
Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
 - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
 - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.
2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Apothekersassistent	4	Ja	middenkaderopleiding

Basisdeel

De gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatiedossier zijn de volgende:

B1-K1 Biedt farmaceutische patiëntenzorg	B1-K1-W1	Neemt de zorg-/adviesvraag in behandeling (zorgverlener, organisator, communicator)
	B1-K1-W2	Voert medicatiebewaking uit (zorgverlener, communicator)
	B1-K1-W3	Verstrekt (zelfzorg)medicijnen en/of hulpmiddelen (zorgverlener, communicator)
	B1-K1-W4	Geeft informatie en advies over medicijngebruik, gezondheid en leefstijl (gezondheidsbevorderaar, communicator)
B1-K2 Voert logistieke taken uit in de apotheek	B1-K2-W1	Maakt medicijnen klaar voor gebruik en/of aflevering (zorgverlener, organisator)
	B1-K2-W2	Houdt de voorraad bij (organisator)
B1-K3 Werkt mee aan kwaliteit en deskundigheid	B1-K3-W1	Draagt bij aan sociaal veilige werkomgeving (reflectieve professional, samenwerkingspartner)
	B1-K3-W2	Evalueert de werkzaamheden en ontwikkelt zichzelf als professional (professional en kwaliteitsbevorderaar, samenwerkingspartner)
	B1-K3-W3	Stemt de farmaceutische zorgverlening af (organisator, samenwerkingspartner)

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1	Apothekersassistent
Geen extra kerntaken en werkprocessen	

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt meestal (maar niet altijd) op een vaste locatie, en in een team. De werkdijdverdeling, voor de verschillende werkzaamheden van de beginnend beroepsbeoefenaar, is afhankelijk van de specifieke werkplek en context. De werktijden kunnen wisselen; er wordt ook in de avond, weekenden en nacht gewerkt – en de werkdruk is vaak hoog, wat vraagt om flexibiliteit en stressbestendigheid. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt met een focus op direct of indirect patiëntcontact, bij een openbare apotheek, ziekenhuisapotheek, poliklinische apotheek, apotheekhoudend huisarts, instellingsapotheek, internetapotheek, bereidingsapotheek, distributieapotheek, of een farmaceutische groothandel.

Typerende beroepshouding

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een open, proactieve houding, een dienstverlenende en patiëntgerichte* instelling en is empathisch en integer. Als aanspreekpunt is de beginnend beroepsbeoefenaar representatief, sociaal en communicatief vaardig. De beginnend beroepsbeoefenaar is flexibel, stressbestendig en analytisch. De beginnend beroepsbeoefenaar is bereid zichzelf blijvend te ontwikkelen. De beginnend beroepsbeoefenaar kan omgaan met tegengestelde belangen en met een diversiteit aan patiënten, gedrag en situaties.

*Waar patiënt staat, kan ook klant, cliënt of zorgvrager gelezen worden.

De beginnend beroepsbeoefenaar vervult binnen de werkzaamheden verschillende rollen, gebaseerd op de systematiek van de CanMEDS (Canadian Medical Education Directions for Specialists)**. De CanMEDS-systematiek wordt gebruikt om verschillende rollen van zorgprofessionals te beschrijven. Deze bestaat uit één centrale rol (de zorgverlener/vakinhoudelijk handelen) en zes rollen die daarmee samenhangen. Voor de beginnend beroepsbeoefenaar zijn deze zeven rollen – gekoppeld aan competentiegebieden – de volgende:

- Zorgverlener/vakinhoudelijk handelen
- Organisator/organiseren
- Communicator/communiceren
- Samenwerkingspartner/samenwerken
- Gezondheidsbevorderaar/maatschappelijk handelen
- Reflectieve professional/leren en ontwikkelen
- Professional en kwaliteitsbevorderaar/professioneel handelen

**Deze competentiegebieden zijn vermeld in de titels van de werkprocessen.

Resultaat van de beroepengroep

(Zelfzorg)medicijnen en hulpmiddelen zijn klaargemaakt en/of verstrekt. Er is informatie en advies gegeven aan de patiënt en/of naastbetrokkenen.

B1-K1: Biedt farmaceutische patiëntenzorg

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft te maken met een grote diversiteit aan werkzaamheden waartussen die moet kunnen schakelen. De complexiteit wordt mede bepaald door de zorg/adviesvraag van de patiënt; deze staat centraal. Geen patiënt of situatie is hetzelfde, en de beginnend beroepsbeoefenaar moet om kunnen gaan met de verschillende culturen, achtergronden, patiëntkenmerken en -behoeften, en het handelen hierop kunnen aanpassen. Het afbreukrisico is groot, want een fout bij het verstrekken van de medicatie of het advies, de administratieve afhandeling ervan en/of het voorraadbeheer kan een gezondheidsrisico betekenen. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft sociaal-communicatieve en specialistische farmaceutische kennis en vaardigheden nodig voor de uitvoering van de werkzaamheden. Omdat niet alle patiënten Nederlands spreken is enige beheersing van de Engelse taal nodig.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in een team, en voert de eigen werkzaamheden grotendeels zelfstandig uit, maar staat altijd onder supervisie van een apotheker of apotheekhoudend huisarts. De beginnend

B1-K1: Biedt farmaceutische patiëntenzorg

beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en is verantwoordelijk voor het handelen op basis van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid en kan (binnen wettelijke kaders) zowel goed zelfstandig als samenwerken. De beginnend beroepsbeoefenaar schat zelf in wanneer die anderen (collega's, eindverantwoordelijke) moet inschakelen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van de eigen en andere culturen
- heeft brede kennis van de SDG's (sustainable development goals) en duurzaamheidsprincipes in relatie tot de werkzaamheden
- heeft brede kennis van digitale veiligheid
- heeft brede kennis van gezondheidsverschillen
- heeft brede kennis van leefstijlinterventies in relatie tot medicijngebruik en gezondheid
- heeft brede kennis van veelvoorkomende allergenen en dieetvoorschriften in relatie tot de werkzaamheden
- heeft brede kennis van verbale en non-verbale communicatie
- heeft brede kennis van verschillende soorten zorg, waaronder chronische zorg, palliatieve zorg, preventieve zorg en inclusieve zorg
- heeft brede kennis van voor de werkzaamheden relevante wet- en regelgeving waaronder de wet BIG, beroepscode, Geneesmiddelenwet, Opiumwet, Falsified Medicine Directive, Wet Geneeskundige Behandelovereenkomst, Wet Kwaliteiten Klachten en Geschillen Zorg, AVG, en ARBO
- heeft specialistische kennis over medicatieveiligheid
- heeft specialistische kennis van branche- en organisatiespecifieke protocollen, professionele richtlijnen, kwaliteitskaders en standaarden
- heeft specialistische kennis van de bekostiging en vergoeding van medicijnen en hulpmiddelen en het preferentiebeleid van zorgverzekeraars
- heeft specialistische kennis van de medicijnrol
- heeft specialistische kennis van de menselijke anatomie, fysiologie en pathologie in relatie tot de werkzaamheden/farmacologie
- heeft specialistische kennis van de samenstelling, toedieningsvormen, toepassing en bewaarcondities van (zelfzorg)medicijnen en hulpmiddelen
- heeft specialistische kennis van de verschillende patiëntgroepen en de bijbehorende patiëntkenmerken
- heeft specialistische kennis van therapietrouw
- heeft specialistische kennis van veelvoorkomende ziektes, gezondheidsklachten en bijbehorende behandelingen
- heeft specialistische kennis van verschillende visies op gezondheid waaronder positieve gezondheid
- heeft specialistische kennis van voor de werkzaamheden relevante medische terminologie
- kan de risico's van polyfarmacie herkennen en benoemen
- kan farmaceutische berekeningen uitvoeren
- kan gangbare digitale informatie- en communicatiemiddelen, -toepassingen en systemen gebruiken
- kan informatie beoordelen op relevantie en betrouwbaarheid
- kan instructievaardigheden toepassen
- kan korte, eenvoudige informatie en/of instructies geven over medicijn- en/of hulpmiddelengebruik in het Engels
- kan korte, eenvoudige, veelvoorkomende patiëntvragen beantwoorden in het Engels
- kan laboratoriumwaardes interpreteren
- kan medicijnen voor toediening gereedmaken
- kan medisch-farmaceutische beslisregels (MFB's) toepassen
- kan prioriteiten stellen in de (eigen) werkzaamheden
- kan risico's voor de patiëntveiligheid herkennen en benoemen
- kan samenwerken met mensen met verschillende achtergronden
- kan signalen voor agressie herkennen en benoemen
- kan verschillende perspectieven innemen
- kan verschillende communicatiestijlen toepassen
- kan verschillende conflictstijlen toepassen
- kan verschillende gesprekstechnieken waaronder LSD (Luisteren, Samenvatten, Doorvragen), motiverende gesprekstechnieken, WHAM-vragen (Wie, Hoelang, Actie en Medicatie) en consultvoering toepassen
- kan voor het vakgebied relevante informatiebronnen in een digitale omgeving raadplegen
- kan voorlichting- en adviesvaardigheden toepassen
- kan werken met een elektronisch patiëntdossier
- kan werken met gangbare (technische) (hulp)middelen, materialen, apparatuur en instrumenten

B1-K1-W1: Neemt de zorg-/adviesvraag in behandeling (zorgverlener, organisator, communicator)**Omschrijving**

De beginnend beroepsbeoefenaar neemt de zorg-/adviesvraag in behandeling en staat de patiënt en/of naastbetrokkenen te woord. De beginnend beroepsbeoefenaar stelt gerichte vragen, verzamelt en controleert patiëntinformatie en brengt de situatie in kaart. De beginnend beroepsbeoefenaar kiest op basis hiervan een vervolgstap zoals het inschrijven van een patiënt, het geven van informatie of advies op basis van de vraag, het verstrekken van (zelfzorg)medicijnen of hulpmiddelen, het afhandelen van een (niet-medische) klacht of doorverwijzen. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt de vervolgstap(en) met de patiënt en/of naastbetrokkenen en stelt controlevragen om te checken of de vervolgstappen begrepen en akkoord zijn. Wanneer het nodig is, overlegt de beginnend beroepsbeoefenaar met collega's.

Resultaat

De zorg-/adviesvraag is in behandeling genomen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- is geduldig en empathisch;
- maakt een realistische inschatting van de situatie;
- legt logische verbanden;
- past de communicatie aan op doel en doelgroep;
- communiceert duidelijk en begrijpelijk;
- gaat discreet om met vertrouwelijke informatie;
- werkt volgens richtlijnen en protocollen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Beslissen en activiteiten initiëren, Creëren en innoveren, Leren

B1-K1-W2: Voert medicatiebewaking uit (zorgverlener, communicator)**Omschrijving**

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert het recept, de dosering, allergieën, mogelijke wisselwerkingen met medicijnen die al gebruikt worden, dubbelmedicatie en eventuele contra-indicaties om veilig gebruik te waarborgen. Op basis van de beschikbare informatie kiest de beginnend beroepsbeoefenaar een (zelfzorg)medicijn en eventueel bijbehorend hulpmiddel en overlegt dit indien nodig met de apotheker. De beginnend beroepsbeoefenaar kijkt of het medicijn en/of hulpmiddel op voorraad is of moet worden klaargemaakt of besteld en controleert indien van toepassing de voorwaarden van de zorgverzekering. Als er sprake is van een overdracht, bijvoorbeeld een opname in een ziekenhuis of andere instelling, wisseling van apotheek, of inschrijven van een nieuwe patiënt, voert de beginnend beroepsbeoefenaar medicatieverificatie uit en controleert hiervoor het actuele medicijnoverzicht met de patiënt en/of naastbetrokkene. Wanneer er twijfel is over het veilig gebruik van een medicijn en/of hulpmiddel, bespreekt de beginnend beroepsbeoefenaar dit met een collega en/of de apotheker. De beginnend beroepsbeoefenaar actualiseert het patiëntdossier.

Resultaat

De medicatiebewaking is uitgevoerd en het patiëntdossier is geactualiseerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- controleert en actualiseert alle informatie systematisch, consequent en zorgvuldig;
- houdt rekening met de specifieke patiëntkenmerken;
- is alert op mogelijke risico's voor de patiëntveiligheid;
- trekt logische conclusies op basis van de beschikbare informatie;
- maakt een nauwkeurige afweging om het meest passende (zelfzorg)medicijn en/of bijbehorend hulpmiddel te kiezen;
- werkt volgens richtlijnen en protocollen.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Onderzoeken

B1-K1-W3: Verstrekt (zelfzorg)medicijnen en/of hulpmiddelen (zorgverlener, communicator)**Omschrijving**

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert het (zelfzorg)medicijn en/of hulpmiddel en de bijbehorende informatie en verstrekt dit aan de patiënt en/of naastbetrokkenen of laat het bezorgen. De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de patiënt en/of naastbetrokkenen informatie over de werking van de (zelfzorg)medicijnen en (technologische) hulpmiddelen, hoe ze bewaard en gebruikt moeten worden, en over mogelijke bijwerkingen en eventuele wisselwerking met andere medicijnen. Als het medicijn niet meteen kan worden meegegeven, overlegt de beginnend beroepsbeoefenaar met een collega over een oplossing of alternatief en laat dit aan de patiënt weten. Wanneer het gaat om een tweede uitgifte of een vervolgitgifte, vraagt de beginnend beroepsbeoefenaar naar de ervaringen met het gebruik. Wanneer een patiënt wordt ontslagen uit het ziekenhuis, bespreekt de beginnend beroepsbeoefenaar welke medicijnen zijn gestart, veranderd of gestopt. Als het nodig is, stemt de beginnend beroepsbeoefenaar hierbij af met een arts of verpleegkundig personeel. De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert eventuele bijzonderheden, zoals wijziging in de gezondheidssituatie en patiëntkenmerken, en registreert relevante informatie in het patiëntdossier.

Resultaat

De (zelfzorg)medicijnen en/of hulpmiddelen en bijbehorende informatie zijn gecontroleerd en verstrekt, relevante informatie is geregistreerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- voert alle controles zorgvuldig uit;
- is alert op mogelijke risico's voor de patiëntveiligheid;
- handelt proactief;
- gaat discreet om met vertrouwelijke informatie;
- past de communicatie aan op doel en doelgroep;
- communiceert duidelijk en begrijpelijk;
- werkt volgens richtlijnen en protocollen.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Aandacht en begrip tonen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

B1-K1-W4: Geeft informatie en advies over medicijngebruik, gezondheid en leefstijl (gezondheidsbevorderaar, communicator)**Omschrijving**

De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de patiënt en/of naastbetrokkenen informatie en beantwoordt vragen over onder andere (zelfzorg)medicijngebruik, chronische aandoeningen, leefregels en/of dienstverlening. De beginnend beroepsbeoefenaar doet een gezondheidscheck en bespreekt de resultaten met de patiënt en/of naastbetrokkenen. De beginnend beroepsbeoefenaar geeft (ook ongevraagd) voorlichting en advies om de gezondheid van de patiënt te stimuleren of te verbeteren. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt dingen zoals een gezonde leefstijl, stress, het voorkomen van of omgaan met bepaalde klachten, therapietrouw, eventueel onjuist gebruik van medicijnen en hulpmiddelen, veiligheid en hygiëne. Als het nodig is, verwijst de beginnend beroepsbeoefenaar de patiënt en/of naastbetrokkenen door naar andere deskundigen, patiëntenverenigingen of informatiebronnen. De beginnend beroepsbeoefenaar motiveert en stimuleert de patiënt en/of naastbetrokkenen om adviezen op te volgen.

Resultaat

Er is informatie en advies gegeven, afgestemd op het medicijngebruik van de patiënt en gericht op een zo gezond mogelijke leefstijl.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- is geduldig en empathisch;
- adviseert proactief;
- past de communicatie aan op doel en doelgroep;
- communiceert duidelijk en begrijpelijk;
- houdt rekening met de verschillende patiëntkenmerken;

B1-K1-W4: Geeft informatie en advies over medicijngebruik, gezondheid en leefstijl (gezondheidsbevorderaar, communicator)

- onderbouwt gegeven adviezen helder.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Vakdeskundigheid toepassen, Overtuigen en beïnvloeden, Instructies en procedures opvolgen

B1-K2: Voert logistieke taken uit in de apotheek

Complexiteit

De logistieke werkzaamheden zijn veelal routinematig, maar er is een grote diversiteit aan wisselende werkzaamheden waartussen de beginnend beroepsbeoefenaar moet kunnen schakelen. De hoge mate van zorgvuldigheid en nauwkeurigheid die nodig is bij het uitvoeren van de werkzaamheden in combinatie met de tijdsdruk en (regelmatig) beperkte voorraad maken het werk complex. De beginnend beroepsbeoefenaar moet de gehele voorraad en de farmaceutische distributieketen overzien. Bij het ontbreken van overzicht kan het gevolg zijn dat er geen of onvoldoende medicijnen klaar voor gebruik gemaakt kunnen worden of dat er een onjuiste voorraad aanwezig is. Dit kan leiden tot afbreukrisico's zoals het stagneren van het proces en onjuiste informatie richting patiënten en andere zorgverleners of het niet kunnen uitleveren van medicatie. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft brede en specialistische kennis nodig van de grondstoffen in de medicatie, verpakkingen, voorraadbeheer en de farmaceutische distributieketen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in een team, en voert de eigen werkzaamheden grotendeels (binnen wettelijke kaders) zelfstandig uit, maar staat altijd onder supervisie van een apotheker of apotheehoudend huisarts. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en is verantwoordelijk voor het handelen op basis van de eigen bevoegdheid. Indien nodig, zoals bij het uitvoeren van een tweede controle, schakelt de beroepsbeoefenaar anderen (zoals de collega's en/of de eindverantwoordelijke) in.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van (de risico's van) het importeren van medicijnen
- heeft brede kennis van bereidingsmethoden en aseptisch handelen
- heeft brede kennis van de SDG's (sustainable development goals) en duurzaamheidsprincipes in relatie tot de werkzaamheden
- heeft brede kennis van de voor- en nadelen van smart en central filling
- heeft brede kennis van het logistieke proces in de farmacie en methoden van voorraadbeheer
- heeft brede kennis van verschillende partijen in de farmaceutische distributieketen
- heeft brede kennis van voor de werkzaamheden relevante wet- en regelgeving waaronder de wet BIG, beroepscode, Geneesmiddelenwet, Opiumwet, Falsified Medicine Directive, Wet Geneeskundige Behandelovereenkomst, Wet Kwaliteiten Klachten en Geschillen Zorg, AVG, en ARBO
- heeft specialistische kennis over risicovolle (grond)stoffen van medicijnen
- heeft specialistische kennis van branche- en organisatiespecifieke protocollen, professionele richtlijnen, kwaliteitskaders en standaarden
- heeft specialistische kennis van de medicijnrol
- heeft specialistische kennis van de samenstelling, toedieningsvormen, toepassing en bewaarcondities van (zelfzorg)medicijnen en hulpmiddelen
- heeft specialistische kennis van verpakkingen van medicijnen en/of hulpmiddelen
- kan farmaceutische berekeningen uitvoeren
- kan informatie beoordelen op relevantie en betrouwbaarheid
- kan kwaliteitscontroles uitvoeren
- kan medicijnen voor toediening gereedmaken
- kan risico's van veranderde/afwijkende levertijden herkennen en benoemen
- kan werken met een elektronisch patiëntdossier
- kan werken met een voorraadbeheersysteem
- kan werken met gangbare (technische) (hulp)middelen, materialen, apparatuur en instrumenten

B1-K2-W1: Maakt medicijnen klaar voor gebruik en/of aflevering (zorgverlener, organisator)

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt de benodigde materialen en middelen, treft de benodigde voorzorgsmaatregelen en maakt het medicijn en/of hulpmiddel klaar voor gebruik en/of aflevering. De beginnend beroepsbeoefenaar (ver)pakt het product, voegt eventueel een informatiefolder toe, plakt een etiket op de verpakking en eventueel een (waarschuwing-)sticker. De beginnend beroepsbeoefenaar brengt het medicijn en/of hulpmiddel naar de daarvoor bestemde plek. De beginnend beroepsbeoefenaar controleert of de medicijnen juist verpakt zijn en de juiste hoeveelheid bevatten. De beginnend beroepsbeoefenaar ruimt de werkplek op en maakt deze schoon. De beginnend beroepsbeoefenaar voert zelf een tweede controle uit op de medicatie of zorgt ervoor

B1-K2-W1: Maakt medicijnen klaar voor gebruik en/of aflevering (zorgverlener, organisator)

dat een collega een tweede controle uitvoert.

In het geval van een terugroepactie, informeert de beginnend beroepsbeoefenaar de patiënt en/of naastbetrokkene en betrokken zorgprofessionals over de gevolgen (zoals het leveren van nieuwe medicatie en/of het ophalen van eerder geleverde medicatie) en registreert dit in het elektronisch patiëntdossier.

Resultaat

De medicijnen en/of hulpmiddelen en bijbehorende informatie zijn klaar voor gebruik en/of aflevering.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt efficiënt en ergonomisch;
- werkt veilig en hygiënisch;
- voert alle controles consequent en zorgvuldig uit;
- registreert relevante informatie volledig en nauwkeurig;
- werkt volgens richtlijnen, protocollen en procedures.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

B1-K2-W2: Houdt de voorraad bij (organisator)

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert en bewaakt de voorraad. Hiervoor checkt die de hoeveelheid, kwaliteit en/of houdbaarheid van (zelfzorg)medicijnen, materialen en medische (hulp)middelen. De beginnend beroepsbeoefenaar neemt bestellingen in ontvangst, controleert deze op juistheid, hoeveelheid, kwaliteit, bewaarcondities en verloopdatum, en slaat materialen en middelen op in de daarvoor bestemde ruimte. De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert (dreigende) tekorten, vertraagde leveringen en eventuele schades en anticipeert op voorkomende problemen. De beginnend beroepsbeoefenaar bestelt of vult zo nodig bij en registreert gegevens en bijzonderheden in het systeem.

Resultaat

De voorraad is op peil en volgens de juiste condities opgeslagen. Bestellingen zijn geplaatst. Relevante gegevens en eventuele bijzonderheden zijn geregistreerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- anticipeert kostenefficiënt op veelvoorkomende voorraad- en bestelproblemen;
- controleert de voorraad en kwaliteit consequent en zorgvuldig;
- inventariseert de voorraad nauwkeurig m.b.v. digitale systemen;
- noteert relevante informatie volledig en nauwkeurig;
- werkt volgens richtlijnen, protocollen en procedures.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren, Instructies en procedures opvolgen, Bedrijfsmatig handelen

B1-K3: Werkt mee aan kwaliteit en deskundigheid

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar combineert standaardwerkwijzen met het werken naar eigen inzicht. Voor het uitvoeren en optimaliseren van de werkzaamheden zijn brede kennis van ontwikkelingen in het werkveld, een helicopterview en aanpassingsvermogen nodig. Voor het optimaliseren van de professionaliteit en samenwerking zijn reflectieve- en communicatieve vaardigheden nodig om elkaar feedback te geven. Een afbreukrisico ontstaat als de beginnend beroepsbeoefenaar zichzelf niet blijft ontwikkelen, waardoor er een kennistekort kan ontstaan waardoor nieuwe ontwikkelingen/richtlijnen niet uitgevoerd worden. Door het niet melden van onveilige situaties en het bewaken van de eigen grenzen op de werkvloer ontstaat er het afbreukrisico dat de (sociale) veiligheid op de werkvloer in het geding komt.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar is als onderdeel van het team medeverantwoordelijk voor de werkzaamheden en de kwaliteit van de zorgverlening. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor het op peil houden van de eigen deskundigheid. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en is verantwoordelijk voor het handelen op basis van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid en kan (binnen kaders) zowel goed zelfstandig als samenwerken.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van de CAO, arbeidsvoorwaarden en beroepsvitaliteit
- heeft brede kennis van de eigen en andere culturen
- heeft brede kennis van de mogelijkheden, risico's en ethische dilemma's van technologische hulpmiddelen
- heeft brede kennis van procedures rondom klachten en geschillen
- heeft brede kennis van relevante actuele (technologische) ontwikkelingen in het vakgebied
- heeft brede kennis van relevante vakliteratuur en scholingsaanbod
- heeft brede kennis van richtlijnen rondom sociale veiligheid
- heeft brede kennis van verschillende partijen in de ketenzorg
- heeft specialistische kennis van branche- en organisatiespecifieke protocollen, professionele richtlijnen, kwaliteitskaders en standaarden
- heeft specialistische kennis van de visie en/of werkwijze van de organisatie
- heeft specialistische kennis van kwaliteitszorg
- heeft specialistische kennis van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van alle betrokkenen binnen de organisatie
- kan feedbackvaardigheden toepassen
- kan gangbare digitale informatie- en communicatiemiddelen, -toepassingen en systemen gebruiken
- kan informatie beoordelen op relevantie en betrouwbaarheid
- kan leerstrategieën toepassen om de eigen deskundigheid te vergroten
- kan omgaan met onzekerheid, verschillen en conflicten
- kan prioriteiten stellen in de (eigen) werkzaamheden
- kan risico's voor de patiëntveiligheid herkennen en benoemen
- kan samenwerken met mensen met verschillende achtergronden
- kan signalen voor agressie herkennen en benoemen
- kan stereotypering en vooroordelen bespreekbaar maken
- kan verschillende perspectieven innemen
- kan verschillende communicatiestijlen toepassen
- kan verschillende gesprekstechnieken waaronder LSD (Luisteren, Samenvatten, Doorvragen), motiverende gesprekstechnieken, WHAM-vragen (Wie, Hoelang, Actie en Medicatie) en consultvoering toepassen
- kan voor zichzelf opkomen

B1-K3-W1: Draagt bij aan sociaal veilige werkomgeving (reflectieve professional, samenwerkingspartner)

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert mogelijke bijzonderheden en risico's voor de veiligheid van zichzelf, patiënten en collega's en onderneemt daarop actie door risicovolle en/of vervelende situaties, discriminatie en grensoverschrijdend gedrag te melden, bespreekbaar te maken en indien nodig hulp in te schakelen. De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de eigen grenzen aan en behandelt anderen met respect.

B1-K3-W1: Draagt bij aan sociaal veilige werkomgeving (reflectieve professional, samenwerkingspartner)**Resultaat**

Er is een bijdrage geleverd aan een fysiek en sociaal veilige werkomgeving. Bijzonderheden zijn gemeld.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- maakt een realistische inschatting van de situatie;
- is alert op signalen en risicovolle situaties;
- handelt proactief en inclusief;
- toont inlevingsvermogen;
- luistert actief;
- is assertief en geeft de eigen grenzen duidelijk aan;
- communiceert helder en duidelijk.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Instructies en procedures opvolgen, Omgaan met verandering en aanpassen, Formuleren en rapporteren

B1-K3-W2: Evalueert de werkzaamheden en ontwikkelt zichzelf als professional (professional en kwaliteitsbevorderaar, samenwerkingspartner)**Omschrijving**

De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt (periodiek) de uitgevoerde werkzaamheden, de eigen bekwaamheid, eventuele (niet-medische) klachten en bijzonderheden zoals incidenten of ethische dilemma's met collega's. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt leerdoelen en casuïstiek met collega's om inzichten uit te wisselen en van en met elkaar te leren. De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt feedback, bespreekt de feedback met collega's en geeft zelf ook feedback aan anderen. De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert op het eigen handelen en de visie op de beroepsuitoefening. De beginnend beroepsbeoefenaar noemt verbeterpunten voor het eigen handelen, de beroepshouding en gedrag en mogelijke kansen, knelpunten of risico's voor de zorgverlening en/of patiëntveiligheid. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt de eigen ontwikkeling inzichtelijk en maakt, als dat nodig is, afspraken over (een aanpassing van) de werkwijze of eventuele extra training of scholing en doet suggesties voor het optimaliseren van de zorgverlening.

Resultaat

De uitvoering van de werkzaamheden is samen met collega's geëvalueerd, hierbij zijn concrete verbeterpunten geformuleerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- is assertief en komt op voor de eigen belangen;
- onderbouwt de eigen mening duidelijk en concreet;
- legt verbanden en trekt logische conclusies;
- handelt proactief en inclusief;
- staat open voor de visie van anderen;
- is bereid zich voortdurend te ontwikkelen.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Creëren en innoveren, Leren

B1-K3-W3: Stemt de farmaceutische zorgverlening af (organisator, samenwerkingspartner)**Omschrijving**

De beginnend beroepsbeoefenaar stemt (periodiek) de farmaceutische zorgverlening af met andere zorgprofessionals binnen en buiten de organisatie. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt zaken zoals risico's voor de patiëntveiligheid, de inzet van (technologische) hulpmiddelen en andere innovaties, kansen en knelpunten voor de samenwerking en doet suggesties voor het optimaliseren van de zorgverlening. De beginnend

B1-K3-W3: Stemt de farmaceutische zorgverlening af (organisator, samenwerkingspartner)

beroepsbeoefenaar maakt afspraken over de farmaceutische zorgverlening, draagt indien nodig werkzaamheden over, legt deze vast en verstrekt benodigde informatie.

Resultaat

De zorgverlening is afgestemd, de benodigde informatie is overgedragen en het patiëntdossier is bijgewerkt.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- stemt consequent en tijdig af met betrokkenen;
- legt gemaakte afspraken zorgvuldig vast;
- communiceert duidelijk en begrijpelijk;
- onderbouwt de gemaakte keuzes helder;
- gaat discreet om met vertrouwelijke informatie.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Kwaliteit leveren, Omgaan met verandering en aanpassen

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P1 Apothekersassistent

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

n.v.t.

Beroepsvereisten

Ja

Toelichting beroepsvereisten

De Apothekersassistent is gereguleerd in artikel 34 van de Wet BIG.

Artikel 34 beroepen:

- hebben een wettelijk beschermde opleidingstitel;
- kunnen zich niet registreren in het BIG-register;
- vallen niet onder het tuchtrecht.

Een wettelijk beschermde opleidingstitel betekent dat iemand alleen de titel die bij het beroep hoort mag gebruiken als die de daarvoor aangewezen opleiding heeft afgerond.

Inzake de beschermde opleidingstitel is voor de apothekersassistent in het Besluit 'Opleiding en deskundigheidsgebied apothekersassistent' het volgende vastgelegd: 'Het recht tot het voeren van de titel van apothekersassistent is voorbehouden aan degene aan wie het diploma is uitgereikt waaruit blijkt dat betrokkene met goed gevolg het afsluitende examen van een opleiding tot apothekersassistent heeft afgelegd die is opgenomen in de Registratie instellingen en opleidingen, bedoeld in artikel 6.4.1. van de Wet educatie en beroepsonderwijs'.

In het Besluit opleiding en deskundigheidsgebied apothekersassistent is ook de deskundigheid van de apothekersassistent vastgelegd. In alle onderdelen van het kwalificatiedossier zijn deze deskundigheidsvereisten verwerkt.

Bronnen:

1. Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG) (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0006251/2025-01-01>)
2. Besluit Opleiding en deskundigheidsgebied apothekersassistent (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0008927/2023-01-01>)
3. Wet educatie en beroepsonderwijs (wetten.nl - Regeling - Wet educatie en beroepsonderwijs - BWBR0007625)

Bron beroepsvereisten

VWS